



Rekomendacje GreenLab Toruń i odpowiedzi Wydziału Środowiska i Ekologii UMT

– aktualizacja z kwietnia 2025 r.

Poniżej przedstawiamy odpowiedzi Wydziału Środowiska i Ekologii na rekomendacje wypracowane przez Grupę Roboczą GreenLab Toruń w 2024 roku.

Propozycje opracowane przez przedstawicieli i przedstawicielki organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, rad okręgów i mieszkańców Torunia dotyczyły szeroko rozumianej polityki miejskiej w obszarze zieleni i środowiska.

Choć rekomendacje kierowane są przede wszystkim do jednostek miejskich pracujących w obszarze zieleni i ochrony środowiska, ich realizacja wymaga również zaangażowania planistów, pionów zajmujących się rewitalizacją, komunikacją społeczną i edukacją.

W odpowiedzi na każdą z rekomendacji sformułowano stanowisko WSIE oraz wskazano możliwe dalsze kroki.

1. Nowe tereny zieleni

Na czym polega problem?

W Toruniu brakuje systemowego zabezpieczania rezerw gruntów pod przyszłą zielenią miejską. Obecne plany miejscowe nie uwzględniają odpowiednich rezerw, a powstające „parki kieszonkowe” nie rekompensują deficytu. Brakuje też pełnej inwentaryzacji istniejącej roślinności i procedur jej ochrony w procesach planistycznych.

Rekomendacja GreenLab:

1. Wprowadzić w Planie Ogólnym Miasta oraz miejscowych planach zagospodarowania mechanizmy rezerwacji terenów pod zielenią.
2. Nakładać warunki zabudowy (WZ) z obowiązkiem zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.
3. Wdrożyć stały monitoring dokumentów planistycznych przez WSIE/MPU.
4. Opracować procedury ochrony istniejącej zieleni przy każdej procedurze planistycznej.

Stanowisko WSIE:

WSIE potwierdza konieczność systemowego podejścia. Kluczowym instrumentem jest Plan Ogólny Miasta, obecnie opracowywany. Plan Zarządzania Krajobrazem, choć nieobowiązujący prawnie, stanowi punkt wyjścia do konsultacji. WSIE wskazuje na potrzebę ścisłej współpracy z Miejską Pracownią Urbanistyczną (MPU) w zakresie weryfikacji rezerw terenowych.

Pierwszy krok:

WSIE nawiąże dialog z MPU – w ramach kolejnej edycji GreenLabu odbędzie się spotkanie robocze w celu omówienia zapisów Planu Ogólnego pod kątem ochrony i rezerw terenów z przeznaczeniem na zielenią

2. Konkurs „Moje Podwórko”

Na czym polega problem?

Konkurs „Moje Podwórko” w obecnej formule skupia się wyłącznie na starówce Torunia. Projekty zwykle promują infrastrukturę, kosztem zieleni. Brakuje wsparcia merytorycznego dla mieszkańców w zakresie rozwiązań przyjaznych mikroklimatowi.

Rekomendacja GreenLab:

1. Rozszerzyć obszar konkursu na wszystkie rewitalizowane dzielnice.
2. Wzmocnić komponent zieleni poprzez osobne kryterium oceny ekologicznej.

3. Udostępnić katalog inspiracji i konsultacje eksperckie przed składaniem wniosków.

Stanowisko WSIE:

. Zmiany w regulaminie zostaną przekazane do Biura Toruńskiego Centrum Miasta (BTCM). Dyrektor WSIE zadeklarował chęć spotkania z nowym dyrektorem BTCM, , w celu omówienia modyfikacji i ewentualnego rozszerzenia formuły.

Pierwszy krok:

Przekazanie projektu nowego regulaminu do BTCM oraz zorganizowanie spotkania GreenLabu z BTCM w celu zaprezentowania i przedyskutowania propozycji zmian.

3. Komunikacja z Radami Okręgów

Na czym polega problem?

Radom Okręgów brakuje stałego dostępu do informacji o polityce zieleni i projektach środowiskowych. Przepływ danych jest przypadkowy, co skutkuje brakiem spójności działań i utratą cennej wiedzy lokalnej.

Rekomendacja GreenLab:

1. Ustanowić regularny kanał komunikacji (biuletyn, portal, newsletter) między WSIE a Radami Okręgów.
2. Wyznaczyć koordynatora ds. komunikacji środowiskowej.
3. Zapewnić Radom możliwość opiniowania dokumentów planistycznych i projektów zieleni.

Stanowisko WSIE:

WSIE wskazuje, że Biuro Dialogu i Innowacji Miejskich (BDIIM) już przekazuje informacje o inwestycjach w zieleni na etapie koncepcji. Rady mają możliwość zgłaszania uwag, które są rozpatrywane. Jednocześnie WSIE zobowiązuje się do monitorowania jakości i regularności tego procesu.

Pierwszy krok:

Utrzymanie współpracy z BDIIM, bieżąca ocena przekazu informacji i refleksja nad możliwością wyznaczenia dedykowanego koordynatora.

4. Wybiegi dla psów

Na czym polega problem?

Obecne wybiegi są często zbyt małe, pozbawione elementów bezpieczeństwa i nie uwzględniają potrzeb różnych użytkowników (psów i właścicieli).

Rekomendacja GreenLab:

1. Opracować miejskie standardy funkcjonalne i przestrzenne wybiegów z udziałem behawiorystów, architektów krajobrazu i użytkowników.
2. Określić minimalne parametry (m.in. powierzchnia, ogrodzenia, wyposażenie).
3. Stworzyć katalog rekomendowanych rozwiązań.

Stanowisko WSIE:

WSIE przekaze sprawę do Biura Architekta Miasta, odpowiedzialnego za wytyczne przestrzenne. Podkreśla konieczność elastycznego podejścia – dopasowanego do lokalnych warunków i oczekiwań mieszkańców.

Pierwszy krok:

Przekazanie zagadnienia do Biura Architekta Miasta w celu rozpoczęcia prac nad standardami.

5. Place zabaw

Na czym polega problem?

Place zabaw są monotonnie urządzone, bez zacienienia, niedostępne dla dzieci o specjalnych potrzebach oraz nieprzystosowane do ekstremów pogodowych.

Rekomendacja GreenLab:

1. Stworzyć katalog koncepcji tematycznych i różnorodnych rozwiązań zabawowych.
2. Zapewnić integracyjne, dostępne urządzenia i naturalne zacienienie.
3. Uwzględnić odporność na zmiany klimatu (retencja wody, elementy zielone).

Stanowisko WSIE:

Rekomendacja spotkała się z pełnym poparciem. WSIE zaproponowało współpracę z Biurem Architekta Miasta przy opracowaniu miejskich standardów i wskazaniu priorytetów modernizacji istniejących obiektów.

Pierwszy krok:

Przekazanie tematu do Biura Architekta Miasta i zorganizowanie spotkania roboczego w celu określenia zakresu standardów.

6. Zieleń w inwestycjach MZD

Na czym polega problem?

Projekty drogowe i komunikacyjne często marginalizują zieleni: brak specjalistycznej kontroli WSIE, niewystarczający nadzór w fazie projektowania i realizacji.

Rekomendacja GreenLab:

1. Wprowadzić obowiązek uzgadniania projektów drogowych z WSIE w zakresie zieleni.
2. Zatrudnić w MZD specjalistów ds. zieleni (architektów krajobrazu, dendrologów).
3. Opracować i wdrożyć mechanizmy kontroli jakości nasadzeń.

Stanowisko WSIE:

Część rekomendacji już wdrożono: obowiązuje zarządzenie nakładające na MZD i wykonawców obowiązek konsultacji z WSIE już na etapie przedprojektowym. Starsze projekty są poza zakresem nowych przepisów. Trwają uzgodnienia standardów, a MZD planuje zatrudnienie specjalisty ds. zieleni.

Pierwszy krok:

Kontynuacja rozmów międzywydziałowych oraz spotkanie z MZD w celu oceny funkcjonowania aktualnych regulacji.

7. System do inwentaryzacji zieleni

Na czym polega problem?

Brak spójnego, cyfrowego narzędzia do inwentaryzacji zieleni. Dotychczasowe działania były fragmentaryczne i pozbawione stałych procedur.

Rekomendacja GreenLab:

1. Wdrożyć aplikację drzewa.info (lub analogiczne) jako miejską platformę do inwentaryzacji z wykorzystaniem geolokalizacji i crowdsourcingu.
2. Określić standardy gromadzenia danych oraz częstotliwość aktualizacji.
3. Ustalić procedury raportowania nasadzeń.

Stanowisko WSIE:

Po pilotażowych testach narzędzie drzewa.info oceniono pozytywnie. Ze względu na koszty kompleksowych systemów zdecydowano się na dalsze korzystanie z prostszego i tańszego narzędzia. Kolejnym krokiem będzie wydanie zarządzenia obligującego do wprowadzania danych inwentaryzacyjnych przez wszystkie podmioty prowadzenia nasadzenia.

Pierwszy krok:

Organizacja spotkań z dostawcami systemów oraz podjęcie decyzji o zakupie narzędzia dostosowanego do budżetu i potrzeb miasta.

8. Park przy ul. Droga Trzeposka

Na czym polega problem?

Dynamicznie rozbudowujące się osiedle „Piernikowe-Metron-Tormięs” nie ma dostępu do pełnowymiarowego parku. Dotychczasowe przestrzenie zielone są fragmentaryczne i niewystarczające.

Rekomendacja GreenLab:

1. Wyznaczyć działki rezerwowe (np. 15/7, 145/10) pod park miejski o charakterze naturalnym.
2. Opracować wstępną koncepcję zagospodarowania z ograniczeniem infrastruktury do minimum.
3. Współpracować z Radą Okręgu i mieszkańcami na każdym etapie.

Stanowisko WSIE:

Część rekomendowanych działek została sprzedana; jednak w MPZP istnieją rezerwy, które mogą zostać wykorzystane (działka 145/12). WSIE rekomenduje weryfikację planów miejscowych oraz współpracę z MPU i WGN. Zachęca także do dialogu z Radą Okręgu.

Pierwszy krok:

Inicjacja spotkania z MPU i WGN w celu analizy dostępnych terenów oraz przygotowanie wstępnej, lokalizacyjnej koncepcji parku.

Dokument przygotowany na podstawie rekomendacji GreenLab Toruń 2024 oraz informacji zwrotnej Wydziału Środowiska i Ekologii Urzędu Miasta Torunia.